

«У ніч під Новий рік»

Остап Вишня

I

В одному колгоспі, одного району, одної області трапилася страшна пригода...

У ніч під Новий рік щось украдо в тому колгоспі сторожа!

Був сторож, і як язиком його злизало.

У тому колгоспі по штату всього тільки 18 сторожів...

Не вісімдесят, а всього тільки вісімнадцять.

Сторожі між собою живуть тихо, мирно, у згоді та злагоді.

Вони собі сторожують, сонце собі крутиться, трудодні собі йдуть...

Щоб коли-небудь виникла серед них, серед сторожів, якась там сварка, — то боже борони!

Хіба як у підкидного грають, та хтось не ту масть підкине. Але це буває дуже рідко, бо грають вони у підкидного так, що й у карти вже не дивляться, — такі спеціалісти: дійшли вже до того, що без карт грають, а так — на мигах.

Отже, й сваритися нема причин.

Буває іноді, що стерегти нема чого, — так і з цього становища виходять: стережуть тоді один одного, щоб прогулів не було.

Одне слово, — хороші сторожі, кваліфіковані і з чималим стажем.

Троє з них уже в похилім віці, старенькі, а решта — нічого, у доброму ще здоров'ї, і як не грають під коморою у підкидного, тоді борються-"навхрест" або "під силки", а як боротись не хочеться, тоді йдуть на товарно-молочну ферму:

— Ану, хто бугая підніме?

Бугай у тому колгоспі-симентал, красунь-бугай, Цезар називається, 918 кілограмів на вагу, але характером плохий, сумирний, дається піднімати, тільки стогне.

Одному не вдалося ще підняти, а вдвох уже піднімають.

Тільки кречуть, як піднімають.

Оленка Кленова, найкраща в колгоспі ланкова і найгостріша на язик комсомолка, кинула якось на засіданні правління:

— Та ви б нашим сторожам футбольного м'яча купили! Вони потренуються та "Кубка СРСР" нам виграють! Досить уже їм бугая піднімати!

Сторожі образились та на Оленку:

— Ти не дуже базікай! Що ми сторожі, то нічого, та не забувай, що я тесь, а я свекор, а я дядько, а я кум! Прикуси язика!

І так за дівчину взялися, що якби не парторг із комсоргом, то, дивись би, й той... і ланку б одібрали!

А так, взагалі, що раз кажемо, сторожі дуже добрі й дуже кваліфіковані, просто таки незамінимі.

І от одного з них під Новий рік щось узяло й ухопило.

Діло було, — розповідають, — так.

Під Новий рік сторожі вийшли на роботу вже після зустрічі Нового року, бо ніхто до 12-ої години в колгоспі не спав, отже боятися не було чого, та й злодії у цю ніч теж Новий рік зустрічають, так що можна не хвилюватися.

Зустріли Новий рік і вийшли сторожувати.

Цю ніч не грали в підкидного, не боролися та й бугая не піднімали, бо було важкувато. Походили, покалатали в калаталки, поприходили додому та й полягали спати.

І от другого дня дружина одного з сторожів зчинила гвалт:

— Нема чоловіка!

Сюди-туди — нема! Уже й вечір — нема! Подзвонили до району, викликали з міліції собаку-шукача Трефа, а воно тої ночі йшов сніг, сліди попркидало. Треф побігав по дворах, підбіг до колгоспної комори, нюхнув і прянув до стогу колгоспного сіна, підбіг до стогу і почав одгрібати сіно. Гріб, гріб і вигріб свинячий окіст. Всі тільки:

— Тю!

А комірник потихеньку:

— Здох би ти йому! Де ти на мою голову взявся? Оленка, що тут була, приснула:

— Дивись! І колоте, а в сіно заривається! Сказано, свиня!

— То воно з морозу, — посміхнувся міліціонер.

II

Крадіжка в колгоспі сторожа справила на всіх гнітюче враження.

Дружина весь час плаче, родичі й сусіди сумують.

Сторожі ходять хмарою:

— Не вберегли!

Скликали екстрене засідання правління, де ухвалили подвоїти штат колгоспних сторожів, щоб один штат сторожував колгоспне добро, а другий штат, щоб сторожував перший штат.

— Чи могло таке трапитись? — запитали ми в свого знайомого мудрого колгоспника.

— Скільки в колгоспі сторожів? — він запитав.

— Вісімнадцять!

— Могло бути! — подумавши трохи, сказав мудрий колгоспник. — Могло вкрасти: є кого красти!

— А що робити, щоб у колгоспі сторожів не крали?

— Єдиний спосіб — вибрати на колгосп одного доброго сторожа! —
посоветував мудрий колгоспник. — Голову колгоспу!

— Що ж йому сторожувати? — ми до нього.

— Колгоспні трудодні! — твердо заявив мудрий колгоспник. — Ніхто тоді
в нього сторожа не вкраде!

1950